



სამოქალაქო განათლების ტესტი

ნოემბერი 2015 წელი

ინსტრუქცია

თქვენს წინაშეა ტესტის ბუკლეტი და პასუხების ფურცელი. ტესტში სხვადასხვა ტიპის დავალებებია. ყურადღებით გაეცანით დავალებათა ინსტრუქციებს, კარგად გაიაზრეთ თითოეული დავალების პირობა და შემდეგ გაეცით პასუხი. ყოველ კითხვას კონკრეტულად და ამომწურავად უპასუხეთ. ყველა პასუხი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე დავალების შესაბამისი ნომრის გასწვრივ. ღია დავალებებში თქვენს მიერ დაშვებული შეცდომა უნდა გადახაზოთ (არავითარ შემთხვევაში არ გამოიყენოთ ფრჩხილები). პასუხი არ უნდა გასცდეს დავალებისათვის გამოყოფილ არეს. გთხოვთ, წეროთ გარკვევით.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა - 60

ტესტის შესრულებისათვის გეძლევათ 3 საათი.

გაითვალისწინეთ:

პასუხის ფურცლის გაკეცვა დაუშვებელია!

გისურვებთ წარმატებას!

ინსტრუქცია

არჩევითბოლოიანი დავალება (№1-24, 30.1-30.3)

თითოეულ კითხვას თან ახლავს ოთხი სავარაუდო პასუხი. მათგან მხოლოდ ერთია სწორი. პასუხების ფურცელზე სწორი პასუხის შესაბამის უჯრაში დასვით **X** ნიშანი. თუ გსურთ მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით **X** ნიშანი და შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი. გადასწორებული პასუხს ხელმეორედ ვერ აირჩევთ. თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

1. რა იგულისხმება პოლიტიკურ პლურალიზმში?

- ა. ერთიანი სახელმწიფო იდეოლოგიის გავრცელება და დამკვიდრება.
- ბ. სახელმწიფოს ოფიციალური პოლიტიკური კურსისადმი დაპირისპირება.
- გ. პოლიტიკური შეხედულებების ერთიანობა და იდეოლოგიური პოზიციების დაახლოება.
- დ. იდეოლოგიური შეხედულებების მრავალფეროვნება და პოლიტიკური ჯგუფების სიმრავლე.

2. საქართველოში მცხოვრები ყველა პირი ვალდებულია იცავდეს:

- ა. კონსტიტუციასა და ყველა იმ ადათ-წესს, რომელიც გავრცელებულია მისი უშუალო ცხოვრების ადგილას.
- ბ. კონსტიტუციითა და უმრავლესობის მიერ აღიარებულ რელიგიის კანონებს.
- გ. უმრავლესობის მიერ აღიარებულ ზნეობრივ კანონებსა და მოთხოვნებს.
- დ. კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

3. რა ეწოდება მმართველობის ფორმას, რომლის დროსაც ერთი პირია შეუზღუდავი, უმაღლესი ძალაუფლების მატარებელი?

ა. თეოკრატია.

ბ. ავტოკრატია.

გ. ოხლოკრატია.

დ. არისტოკრატია.

4. რა ეწოდება ინდივიდის მიერ კულტურული ნორმების, ქცევის მოდელების და ფასეულობების შეთვისების პროცესს?

ა. სოციალიზაცია.

ბ. კულტივირება.

გ. აკულტურაცია.

დ. მოდელირება.

5. საბაზრო ეკონომიკურ სისტემაში შრომის ბაზარს ქმნის:

I. ეკონომიკურად აქტიური მოსახლეობის მთელი სამუშაო ძალის მიწოდება.

II. დაქირავებულ სამუშაო ძალაზე მოთხოვნა.

ა. მხოლოდ I

ბ. მხოლოდ II

გ. ორივე

დ. არცერთი

6. რა ეწოდება მრავალფეროვნების ორგანიზების ფორმათაგან ერთ-ერთს, რომელიც გულისხმობს განსხვავებული ნიშნის მქონე ჯგუფისა თუ ადამიანის გარიყვას, განცალკევებას?

ა. ასიმილაცია.

ბ. სეგრეგაცია.

გ. თანაარსებობა.

დ. ტოლერანტობა.

7. ჩამოთვლილი მსჯელობებიდან რომელი შეიძლება მივიჩნიოთ დემოკრატიის დადებით მახასიათებლად?

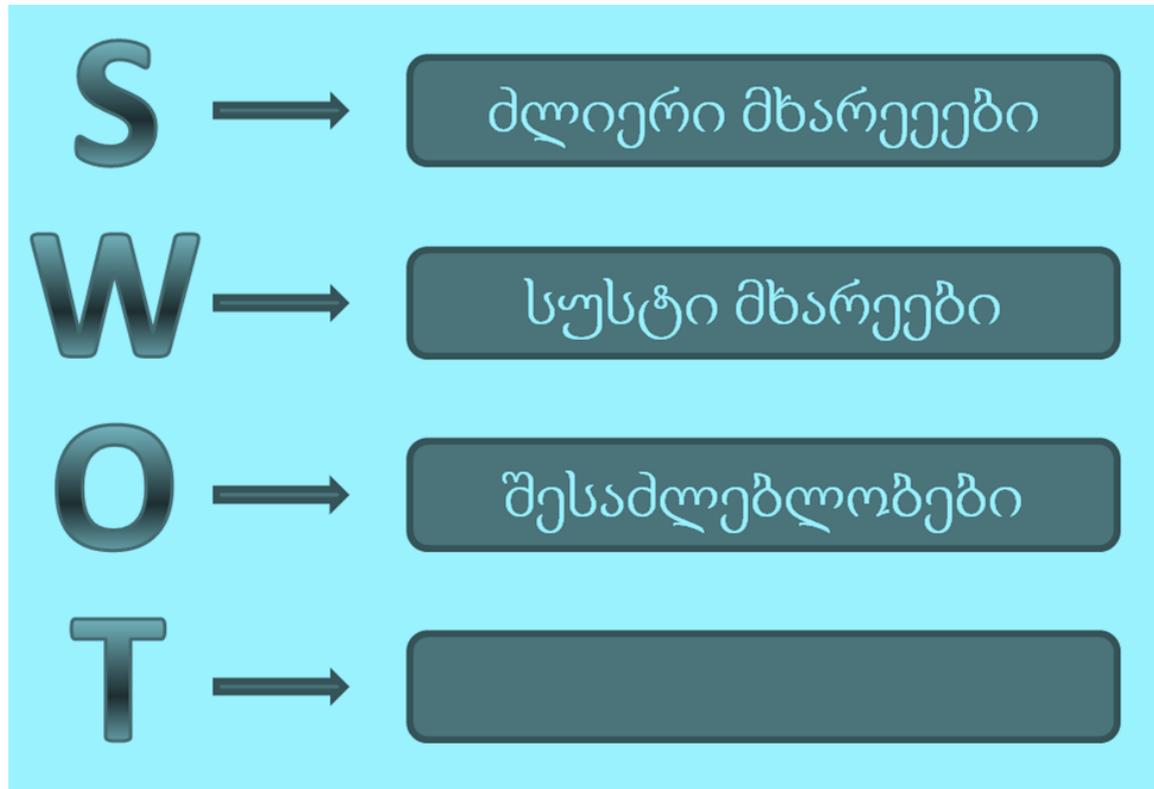
ა. უმრავლესობასა და უმცირესობას შორის ძალზე მცირე რაოდენობრივი განსხვავების დროს საზოგადოების თითქმის ნახევრის ნება აღმოჩნდება უგულვებელყოფილი.

ბ. უმრავლესობის მხარდაჭერა არ არის საუკეთესო, უნაკლო გადაწყვეტილების მიღების გარანტია.

გ. არ ხდება არც ერთი პოლიტიკური ჯგუფის შევიწროება, მიუხედავად იმისა, იზიარებს თუ არა მის იდეოლოგიას მმართველი ძალა.

დ. დემოკრატიის განხორციელება მხოლოდ მცირერიცხოვანი მოსახლეობის და შეზღუდული ტერიტორიის პირობებშია შესაძლებელი.

8. ქვემოთ მოცემულია სტრატეგიული დაგეგმვისას გარემოსა და საკუთარი შესაძლებლობების გაანალიზების ერთ-ერთი გავრცელებული მეთოდის ე.წ. SWOT ანალიზის ამსახველი არასრული სქემა. ჩამონათვალიდან რომელი შეესაბამება ცარიელ უჯრედს?



- ა. შედეგები.
- ბ. შეფასებები.
- გ. საფრთხეები.
- დ. ალტერნატივები.

9. ჩამოთვლილი ნიშნებიდან რომელი არ ახასიათებს კანონიერების კულტურის მატარებელ საზოგადოებას?

ა. არსებობს კანონის შეცვლის სისტემა.

ბ. უმრავლესობას სურს დაემორჩილოს კანონს.

გ. დანაშაულის მიმართ საზოგადოების უმეტესობის აზრი უარყოფითია.

დ. კანონის მოქმედებას განსაზღვრავს მოქალაქეთა სოციალური სტატუსი.

10. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების შესახებ გამოთქმული მსჯელობებიდან რომელია მართებული?

I. ადამიანის უფლებები სახელმწიფოსაგან ბოძებული წყალობაა, რადგან სახელმწიფოსაგან დამოუკიდებლად არ არსებობს.

II. თავისუფლება ნიშნავს მოქმედებაზე პასუხისმგებლობასაც. თავისუფლება გულისხმობს, როგორც უფლებას, ისე მოვალეობას.

ა. მხოლოდ I

ბ. მხოლოდ II

გ. არცერთი

დ. ორივე

11. დემოკრატიული ქვეყნის პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ პროცესებში მოქალაქის მონაწილეობა არ გულისხმობს:

ა. სამოქალაქო კონტროლის განხორციელებას.

ბ. სახელმწიფო ფინანსების გონივრულ ხარჯვას.

გ. მიმდინარე პროცესებზე პოლიტიკურ და სოციალურ გავლენას.

დ. ქვეყნისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილების მიღებაში მონაწილეობას.

12. რა ეწოდება რაიმე სოციალურ მოვლენაზე, ობიექტზე ან ჯგუფზე გავრცელებულ სქემატურ, განზოგადებულ შეხედულებას?

ა. სექსიზმი.

ბ. სტერეოტიპი.

გ. დისკრიმინაცია.

დ. დისკრედიტაცია.

13. ჩასვით ტექსტში შესაბამისი ტერმინი:

საზოგადოებრივი საქმიანობის ან ურთიერთობის სფეროს რეგულირების მიხედვით, სამართლებრივი ნორმები დაყოფილია ჯგუფებად, რომელთაც _____ ეწოდება. მაგალითად: სისხლის სამართალი, სამოქალაქო სამართალი, ადმინისტრაციული სამართალი და სხვა.

ა. ორგანული კანონები.

ბ. ნორმატიული აქტები.

გ. სამართლებრივი აქტები.

დ. სამართლის დარგები.

14. ჩასვით ტექსტში შესაბამისი ტერმინი:

საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი ზღუდავს მეზობელ მხარეებს ომის წარმოების მეთოდებსა და საშუალებებში. საერთაშორისო სამართლის ძირითადი დოკუმენტია ჟენევის 1949 წლის ოთხი _____ და 1977 წლის ორი დამატებითი ოქმი.

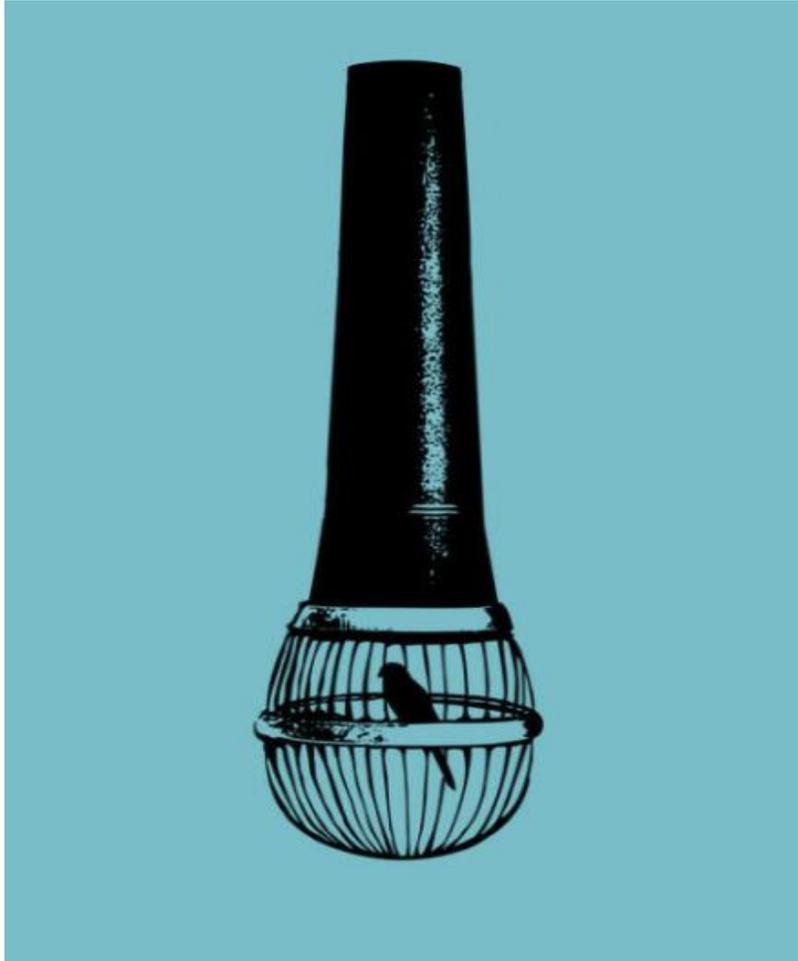
ა. პეტიცია.

ბ. კონვენცია.

გ. დეკლარაცია.

დ. პროკლამაცია.

15. რა იდეის წინააღმდეგაა მიმართული მოცემული ილუსტრაცია?



- ა. გარემოს დაცვის უზრუნველყოფის.
- ბ. სიტყვის თავისუფლების შეზღუდვის.
- გ. გადაადგილების თავისუფლების შეზღუდვის.
- დ. სამართლიანი სასამართლოს უფლების შეზღუდვის.

16. გაეცანით ტექსტს და უპასუხეთ კითხვას:

2014 წლის სექტემბერში ჰონგ-კონგში გაიმართა არასანქცირებული მიტინგი, რომლის დროსაც დემონსტრანტებმა გადაკეტეს ქალაქის ძირითადი ქუჩები და შეაფერხეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მოძრაობა. პოლიციამ მოუწოდა დემონსტრანტებს დაშლისაკენ, რაზეც უარი მიიღო. აღნიშნული ვითარებიდან გამომდინარე, პოლიციამ გამოიყენა ცრემლსადენი გაზი აქციის დასაშლელად და ქალაქში წესრიგის დასამყარებლად.

რომელი პოზიცია არის მართებული სამართალდამცავთა ქმედების შესაფასებლად?

ა. სახელმწიფოს მიერ ძალის გამოყენება გაუმართლებელი იყო, ვინაიდან დემონსტრანტები

არ არღვევდნენ კანონს.

ბ. პოლიციას აქვს ნებისმიერი აქციის დაშლის უფლება, ვინაიდან აქციების გამართვა ნეგატიურად აისახება სახელმწიფოს განვითარებაზე.

გ. სახელმწიფოს არ ჰქონდა გაზის გამოყენების უფლება, რადგან მას მოქალაქეებზე ძალადობის უფლება არ აქვს.

დ. თუკი პოლიციამ ცრემლსადენი გაზის გამოყენება წესრიგის აღდგენის აუცილებელ პირობად მიიჩნია, მას მისი გამოყენების ლეგიტიმური უფლება ჰქონდა.

17. გაეცანით სიტუაციას და უპასუხეთ კითხვას:

პოლიტიკურად მოტივირებულმა ტერორისტმა მოახერხა რამდენიმე ადგილას ბომბის დადება, რომელიც მოკლე ხანში აფეთქდება, რასაც ასობით ადამიანის სიცოცხლე შეიძლება ემსხვერპლოს. პოლიციამ დააკავა ექვმიტანილი, რომელიც მაღალი ალბათობით ტერორისტია, თუმცა პოლიცია უძლურია ლეგალური მეთოდების გამოყენებით მიიღოს მისგან აღიარებითი ჩვენება. ექვმიტანილი დუმილს ინარჩუნებს და ადვოკატის დანიშვნას ითხოვს. ზოგიერთი მაღალჩინოსანი ამ მძიმე სიტუაციიდან გამოსავალს ექვმიტანილის წამების გზით ინფორმაციის მიღებაში ხედავს.

დავალებაზე გადასვლა

ჩამოთვლილი მსჯელობებიდან, რომელი არ შეიძლება იქნას მიჩნეული ექვმიტანილის წამების საწინააღმდეგო რაციონალურ არგუმენტად?

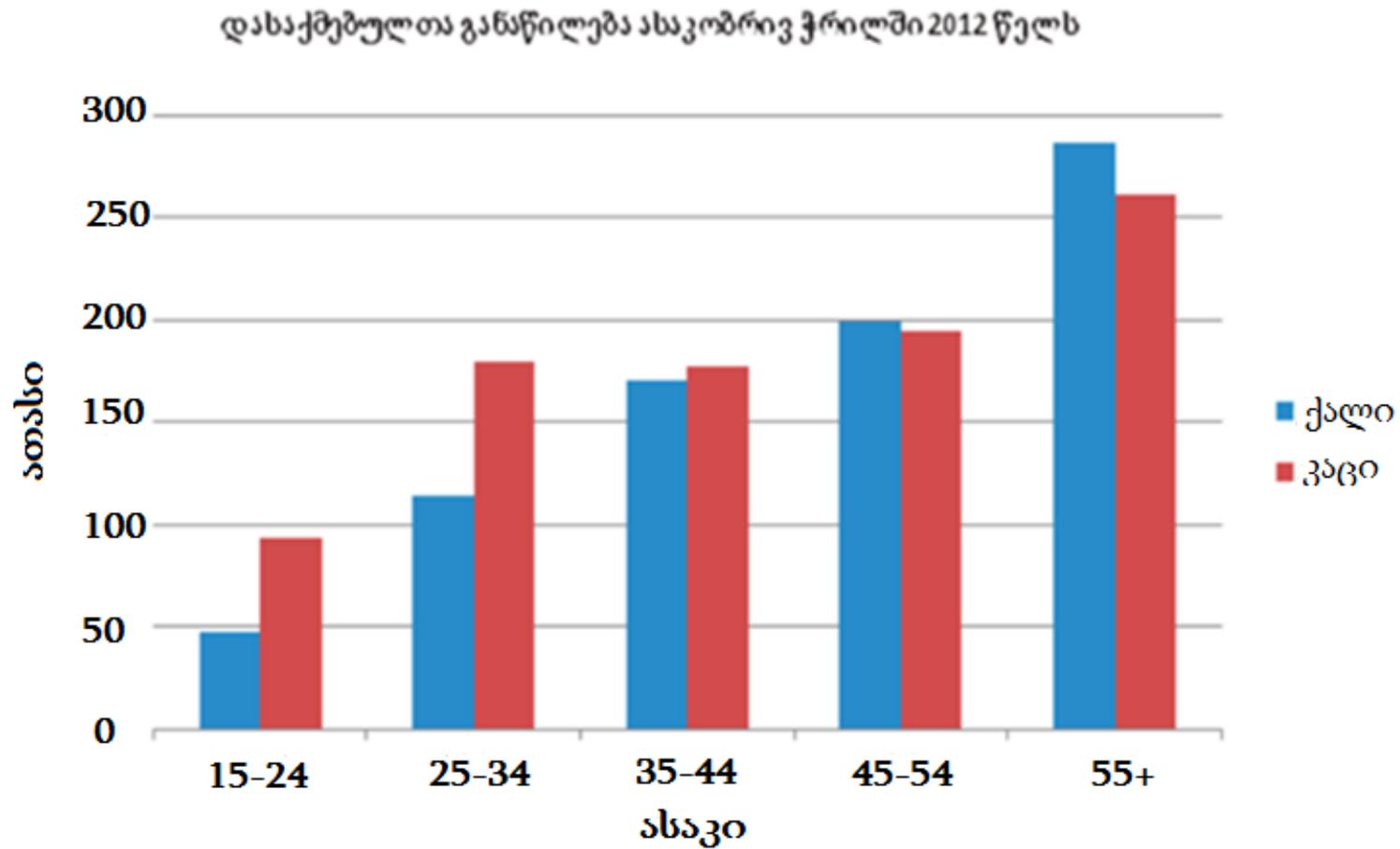
ა. შესაძლოა ექვმიტანილი შეცდომით არის დაკავებული და მისი წამება ასეთ შემთხვევაში არასამართლიანი იქნებოდა.

ბ. წამება, როგორც მეთოდი არ არის გამართლებული, ვინაიდან უდანაშაულო ადამიანმა ტკივილის შესამსუბუქებლად შეიძლება აღიაროს დანაშაული, რომელიც მას არ ჩაუდენია.

გ. ტერორიზმში ექვმიტანილის წამების დაშვებამ შესაძლოა დაამკვიდროს წამება, როგორც აღიარებითი ჩვენების მოპოვების მეთოდი, რომელიც ნაკლებად მძიმე დანაშაულში ექვმიტანილთა წინააღმდეგაც შეიძლება იქნას გამოყენებული.

დ. ყველა ადამიანს, მათ შორის ტერორისტს აქვს საკუთარი პოლიტიკური უკმაყოფილების ნებისმიერი ფორმით გამოხატვის თავისუფლება და ადამიანის წამება ჩვენთვის მიუღებელი გამოხატვის ფორმების გამო დაუშვებელია. [დავალების პირობაზე დაბრუნება](#)

18. დიაგრამაზე ასახულია დასაქმებული მოსახლეობის სქესობრივ-ასაკობრივი სტრუქტურა:



[დავალებაზე გადასვლა](#)

რომელი მსჯელობა შეესაბამება დიაგრამის მონაცემებს?

ა. ხანდაზმული კაცები მეტად არიან დასაქმებულები, ვიდრე ქალები.

ბ. 25-34 წლის დასაქმებული კაცების რაოდენობა აღემატება 45-54 წლის დასაქმებული ქალების რაოდენობას.

გ. დასაქმებულ კაცთა საერთო რაოდენობა აღემატება დასაქმებულ ქალთა საერთო რაოდენობას.

დ. ნებისმიერ ასაკობრივ ჯგუფში დასაქმებული ქალების რაოდენობა აღემატება კაცების რაოდენობას.

[დავალების პირობაზე დაბრუნება](#)

19. თქვენს წინაშეა 2014 წელს გაეროს ბავშვთა ფონდის მიერ საქართველოში ბავშვთა მიმართ ძალადობის შესახებ განხორციელებული კვლევის შედეგები:

- მოსახლეობის უმეტესობას (94%) ესმის, რომ ბავშვისთვის საზიანოა, თუ ის ოჯახში ძალადობის მომსწრეა, თუმცა 91% ოჯახის „შიდა საქმეებში“ გარეშე პირთა ჩარევის წინააღმდეგია.
- საქართველოს მოსახლეობის 75% მიიჩნევს, რომ ბავშვთა მიმართ ფსიქოლოგიური ძალადობა ქვეყანაში პრობლემას არ წარმოადგენს.
- საქართველოს მოსახლეობის თითქმის 80% ფიქრობს, რომ ბავშვთა მიმართ სექსუალური ძალადობა ქვეყანაში პრობლემას წარმოადგენს.

[დავალებაზე გადასვლა](#)

მონაცემთა საფუძველზე გამოტანილი რომელი დასკვნაა მართებული?

- ა. მოსახლეობის უმეტესობა არ აღიარებს ქვეყანაში ბავშვებზე რაიმე სახის ძალადობის არსებობას.
- ბ. ფსიქოლოგიური ძალადობა საზოგადოების მიერ კარგად აღქმული და გაცნობიერებული პრობლემაა.
- გ. მოსახლეობის უმეტესობა არ განიხილავს ბავშვთა მიმართ ძალადობას მხოლოდ ოჯახურ პრობლემად და მომხრეა მის გადაწყვეტაში საზოგადოების ჩართულობის.
- დ. მიუხედავად იმისა, რომ საზოგადოება ინფორმირებულია ძალადობის პრობლემის შესახებ, მოქალაქეთა უმრავლესობას არ აქვს გაცნობიერებული სამართლებრივი რეაგირების აუცილებლობა.

[დავალების პირობაზე დაბრუნება](#)

20. ყურადღებით გაეცანით ამონარიდს საგაზეთო სტატიიდან და უპასუხეთ კითხვას:

X ქვეყნის დედაქალაქში ჩატარდა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ ორგანიზებული კონფერენცია. კონფერენციაზე განხილულ იქნა X ქვეყნის გამოცდილება ინფლაციის მართვის საკითხებში. ამ ქვეყნის ეროვნული ბანკის წარმომადგენლმა კონფერენციაზე განაცხადა: „მართალია, ჩვენს ქვეყანაში არსებული ინფლაციის ტემპი აღემატებოდა სასურველ დონეს, მაგრამ შარშან იგი უფრო დაბალი იყო, ვიდრე მეზობელ ქვეყნებში“. კონფერენციის შემაჯამებელ დოკუმენტში აისახა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიერ ჩატარებული კვლევების შედეგები, რომელთა თანახმად გასულ წელს აღნიშნულ ქვეყანაში ინფლაციის დონე 2%-ით შემცირდა.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ეროვნული ბანკი ყოველკვარტალურად გამოსცემს ჟურნალს, რომელშიც მოცემულია ინფლაციის მაჩვენებლის პროგნოზები. გამოცემაში მითითებულია: „ეროვნული ბანკის პროგნოზით ინფლაცია წლის ბოლოს 3%-მდე შემცირდება. აღნიშნული კლება ეტაპობრივად, ეკონომიკის განვითარების პარალელურად, განხორციელდება.“ ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, ზოგიერთი სკეპტიკურად განწყობილი ექსპერტი შიშობს, რომ მომავალ წელს ინფლაციის მაჩვენებელი კიდევ უფრო გაიზრდება.

[დავალემაზე გადასვლა](#)

ტექსტიდან გამომდინარე რომელი წინადადება წარმოადგენს ფაქტს?

- ა. წლის ბოლოს ინფლაცია 3%-მდე შემცირდება.
- ბ. მომავალ წელს ინფლაციის მაჩვენებელი კიდევ უფრო გაიზრდება.
- გ. შარშან X ქვეყანაში ინფლაციის ტემპი უფრო მაღალი იყო, ვიდრე მეზობელ ქვეყნებში.
- დ. ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემულ ჟურნალში მოცემულია ინფლაციის მაჩვენებლის პროგნოზები.

[დავალეების პირობაზე დაბრუნება](#)

21. გაეცანით ტექსტს და უპასუხეთ კითხვას:

„ადამიანის თავისუფლება საზოგადოებაში ისაა, რომ არ დაემორჩილოს სხვა საკანონმდებლო ძალაუფლებას, გარდა იმისა, რაც სახელმწიფოში თანხმობით მიიღება; არ დაემორჩილოს რაიმე ნებას ან შეიზღუდოს რაიმე კანონით, გარდა იმისა, რასაც კანონმდებელი მიიღებს მისადმი გამოცხადებული ნდობის ფარგლებში. მაშასადამე, თავისუფლება არ არის ის, რასაც სერ რობერტ ფილმერი გვეუბნება: „თავისუფლებაა ყველამ აკეთოს ის, რაც მას მოესურვება, იცხოვროს, როგორც ესიამოვნება და არ შეიზღუდოს რაიმე კანონებით“. არამედ, ხელისუფლების პირობებში მცხოვრები ადამიანების თავისუფლება მდგომარეობს იმაში, რომ არსებობდეს მოქმედი სახელმძღვანელო წესები, რაც საზოგადოების ყველა წევრზე თანაბრად გავრცელდება და რასაც მასში შექმნილი საკანონმდებლო ორგანო შემოიღებს. თავისუფლებაა, ვიმოქმედო ჩემი საკუთარი ნებით ყოველთვის, როცა ეს წესები ამას არ მიკრძალავს, არ დავექვემდებარო მეორე ადამიანის ცვალებად, გაურკვეველ, უცნობ, თვითნებურ სურვილებს.“

ჯონ ლოკი, მეორე ტრაქტატი სამოქალაქო მმართველობაზე (1689)

[დავალემაზე გადასვლა](#)

ტექსტიდან გამომდინარე, რომელი მსჯელობაა მართებული?

ა. ადამიანის თავისუფლება მთავრდება იქ, სადაც იწყება მეორე ადამიანის თავისუფლება.

ბ. ადამიანი უნდა დაემორჩილოს მხოლოდ სახელმწიფოს კანონებს და სხვა ადამიანების სურვილების გათვალისწინება არ არის სავალდებულო.

გ. სახელმწიფოს კანონების გარდა არსებობს ე.წ. დაუწერელი კანონები, რომელსაც უნდა ემორჩილებოდეს ადამიანი საზოგადოებაში ცხოვრებისას.

დ. მთავრობა, რომელსაც ირჩევს უმრავლესობა, მოქმედებს უმრავლესობის ინტერესებიდან გამომდინარე და მას უნდა დაემორჩილოს ის უმცირესობაც, რომელსაც მთავრობა არ აურჩევია.

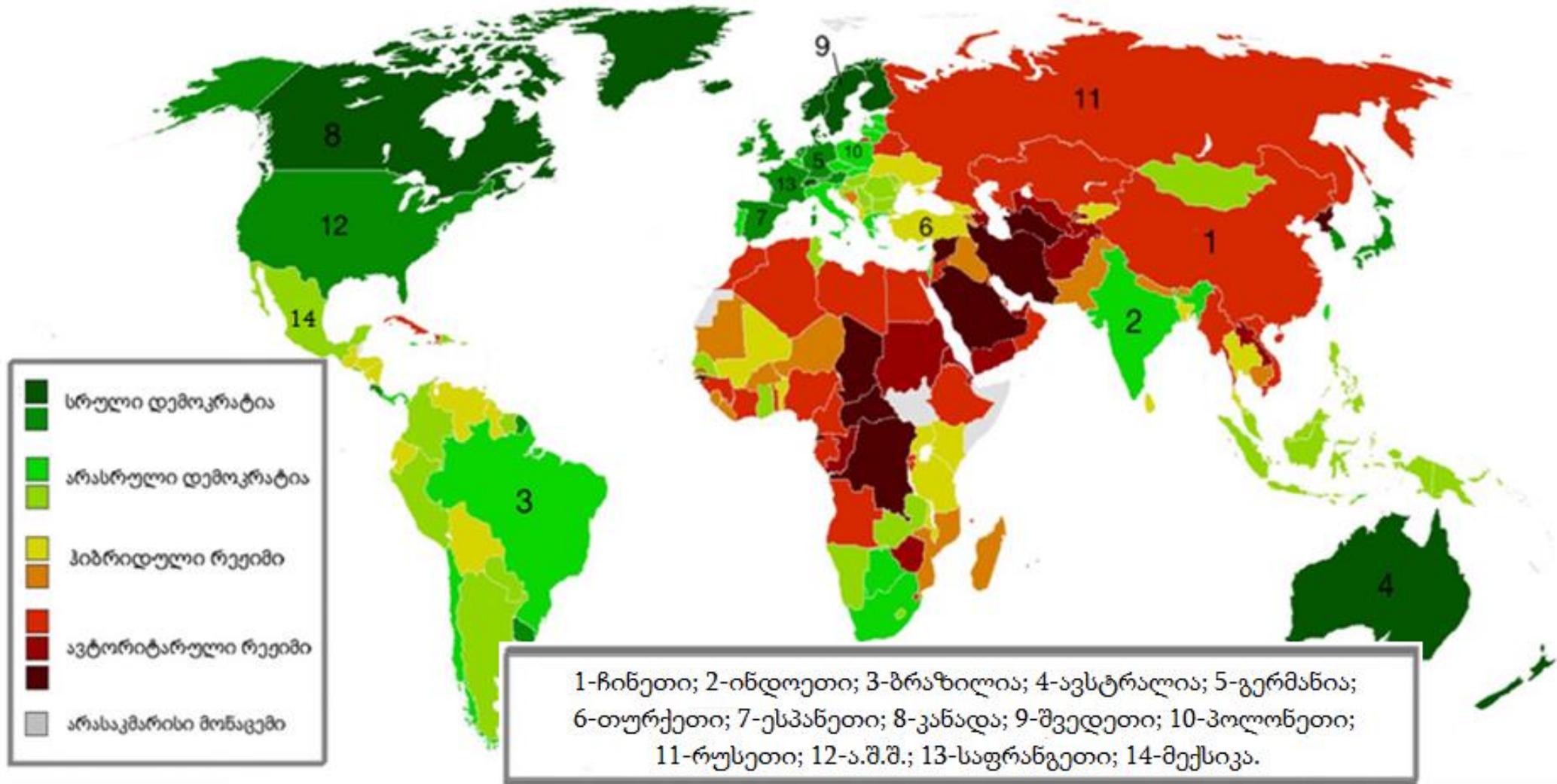
[დავალების პირობაზე დაბრუნება](#)

ინსტრუქცია

რუკის ანალიზი (№22-24)

დავალებაში მოცემულია რუკა, რომელსაც ახლავს სამი არჩევითბოლოიანი დავალება. გაეცანით რუკას და უპასუხეთ კითხვებს.

დავალება 22-24. რუკა ასახავს ქვეყანათა დემოკრატიულობის ხარისხს (დემოკრატიის ინდექსი, „ეკონომისტის“ კვლევითი ჯგუფი, 2014)



დავალებებზე გადასვლა: [22](#), [23](#), [24](#)

22. რუკის მონაცემებიდან გამომდინარე, დემოკრატიის ხარისხი:

- ა. ჩინეთში უფრო მაღალია, ვიდრე ინდოეთში.
- ბ. ბრაზილიაში უფრო მაღალია, ვიდრე ავსტრალიაში.
- გ. გერმანიაში უფრო მაღალია, ვიდრე თურქეთში.
- დ. ესპანეთში უფრო დაბალია, ვიდრე მექსიკაში.

[რუკაზე დაბრუნება](#)

დავალეებზე გადასვლა: [23](#), [24](#)

23. რუკის მონაცემების საფუძველზე, ქვეყნები დაჯგუფებულია გარკვეული პრინციპის მიხედვით. ქვეყანათა რომელი ჯგუფი არ შეესაბამება აღნიშნულ პრინციპს?

ა. კანადა, ავსტრალია, შვედეთი.

ბ. ინდოეთი, ბრაზილია, პოლონეთი.

გ. ჩინეთი, რუსეთი, თურქეთი.

დ. გერმანია, საფრანგეთი, ამერიკის შეერთებული შტატები.

24. რუკის მონაცემებიდან გამომდინარე, რომელი მსჯელობაა მართებული?

- ა. აზიის ქვეყანათა უმრავლესობა დემოკრატიულობის ძალიან მაღალი ხარისხით გამოირჩევა;
- ბ. სამხრეთ ამერიკის კონტინენტზე დემოკრატიულობის უფრო მაღალი მაჩვენებელია, ვიდრე ახლო აღმოსავლეთის რეგიონში;
- გ. ევროპის ქვეყნებს შორის სკანდინავიის ქვეყნებს დემოკრატიულობის ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი გააჩნიათ;
- დ. საქართველო კავკასიის რეგიონში ყველაზე ნაკლებად დემოკრატიულ სახელმწიფოდ მიიჩნევა.

[რუკაზე დაბრუნება](#)

დავალემაზე გადასვლა: [22](#), [23](#)

ინსტრუქცია

შესაბამისობის დადგენა (№25)

დავალებაში ორ სვეტად მოცემულია სხვადასხვა ტიპის ჩამონათვალი. დაადგინეთ შესაბამისობა ამ ორ სვეტში წარმოდგენილ ინფორმაციას შორის. პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცელში მოცემულ ცხრილში. დავალების მაქსიმალური ქულაა 2.

25. I სვეტში მოცემულია ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები, ხოლო II სვეტში უფლებათა ჯგუფები. დაადგინეთ შესაბამისობა I და II სვეტის მონაცემებს შორის:

I	II
ა. არჩევნებში მონაწილეობა	1. პირადი, სამოქალაქო
ბ. საცხოვრებლის არჩევა	
გ. მანიფესტაციის ჩატარება	2. სოციალ-ეკონომიკური
დ. განათლების უფლება	
ე. რწმენის თავისუფლება	3. პოლიტიკური
ვ. შრომის უფლება	

ინსტრუქცია

შეცდომის გასწორება (№26)

დავალებაში მოცემულია ტექსტი, რომელშიც დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომები (თარიღი, ტერმინი, სახელი და სხვ). იპოვეთ და გაასწორეთ ისინი. ნაპოვნი შეცდომა და მისი გასწორებული ვარიანტი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში. გაითვალისწინეთ, ყოველი ნაპოვნი შეცდომა, მის გასწორებულ ვარიანტთან ერთად, 1 ქულით ფასდება. დავალების მაქსიმალური ქულაა 11.

26. დემოკრატიული მმართველობა საქართველოში

საქართველოს დემოკრატიის ისტორია იწყება მეოცე საუკუნეში, როდესაც 1917 წლის 26 მაისს საქართველოს დემოკრატიულმა რესპუბლიკამ დამოუკიდებლობის აქტი მიიღო. სწორედ ამ დროს დაფუძნდა პირველი ქართული წარმომადგენლობითი ორგანო - უზენაესი საბჭო, რომელმაც 1921 წლის 21 თებერვალს მიიღო პირველი კონსტიტუცია.

საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს გათავისუფლების შემდეგ საქართველოში განსხვავებული მმართველობის სისტემა ჩამოყალიბდა. სახელმწიფო მმართველობის დაწესებულებები პრაქტიკულად შერწყმული იყო რესპუბლიკური პარტიის შიდაპარტიულ ორგანოებთან.

მორიგი ისტორიული ეტაპი სახელმწიფო მმართველობის განვითარებაში 1990 წელს დაიწყო, როდესაც ჩატარდა პირველი ერთპარტიული არჩევნები, რის შემდეგაც საქართველოს დამოუკიდებლობა გამოცხადდა.

1991 წელს მიღებულ იქნა ახალი კონსტიტუცია, რომლის მიხედვითაც, მოქალაქეთა უწყევ ნებად დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილების მქონე, სოციალური და სამართლებრივი სახელმწიფოს დამკვიდრება განისაზღვრა. კონსტიტუციის მიხედვით საქართველოს პოლიტიკური წყობილების ფორმა ლიბერალური რესპუბლიკაა.

საქართველოში მოქალაქეებს აქვთ საშუალება მონაწილეობა მიიღონ საპარლამენტო, სასამართლო და საპრეზიდენტო არჩევნებში. ჩამოთვლილთაგან უმაღლეს წარმომადგენლობით ორგანოს ქვეყნის მოსახლეობა პროპორციული საარჩევნო სისტემით ირჩევს. საქართველოს პრეზიდენტი ირჩევა პირდაპირი არჩევნების წესით, რომელიც 4 წელიწადში ერთხელ ტარდება.

დამოუკიდებლობის გამოცხადების დღიდან საქართველომ განაცხადა ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის სურვილი. 1992 წლის ივლისში საქართველო ევროკომისიის 179-ე წევრი გახდა, რაც ორგანიზაციის ღირებულებებისა და პრინციპების აღიარებას გულისხმობს, ხოლო 1999 წელს საქართველო გაწევრიანდა ევროსაბჭოში.

[დაბრუნება ტექსტის 1 გვერდზე](#)

ინსტრუქცია

სასკოლო პროექტი (N27)

დავალებაში მოცემულია სასკოლო პროექტის არასრულყოფილი მონახაზი. გაეცანით პრობლემის აღწერასა და მიზანს. დასახეთ ორი კონკრეტული ამოცანა, რომელიც აღწერილი პრობლემის მოგვარებას შეუწყობს ხელს. აღწერეთ თითოეული ამოცანის განხორციელების გზა. პასუხი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე შესაბამის ადგილას. დავალების მაქსიმალური ქულაა 4.

დავალება # 27 გაეცანით დავალებას და დაასრულეთ სასკოლო პროექტი

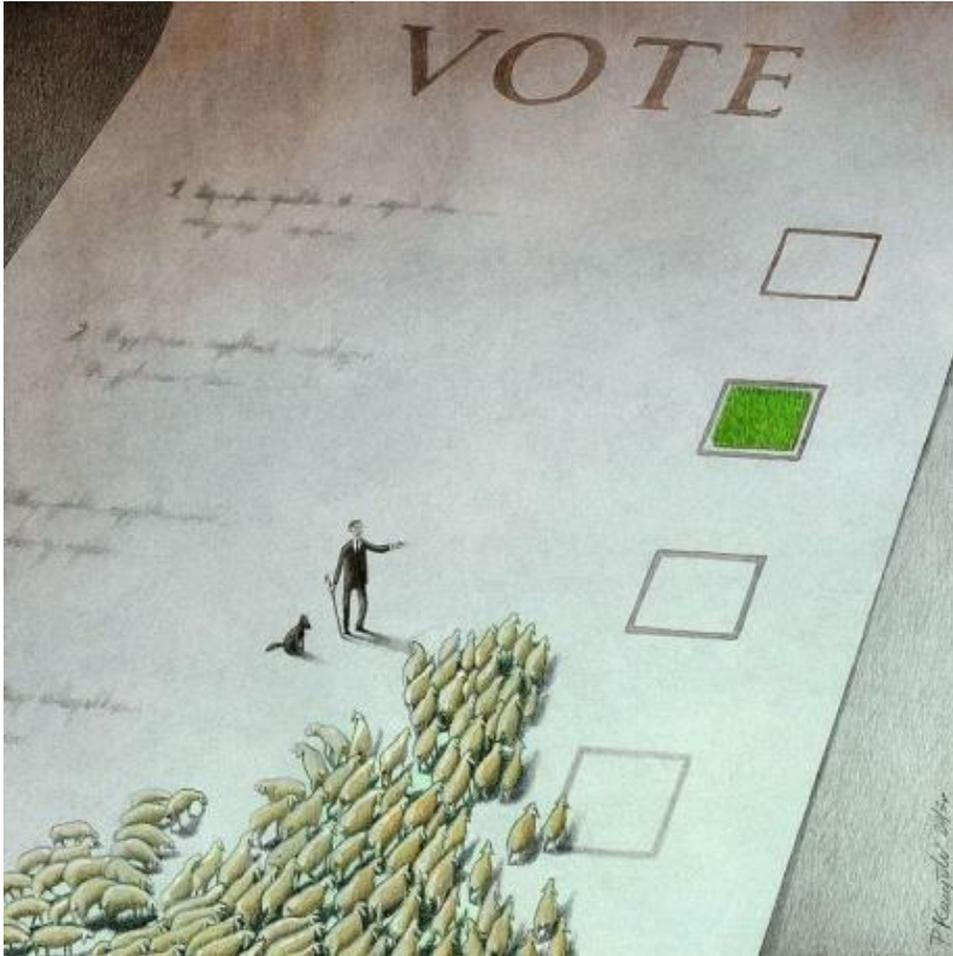
სასკოლო პროექტი	
პრობლემის აღწერა/ სიტუაციის ანალიზი	სოფელში, რომელშიც მდებარეობს თქვენი სკოლა, ასევე მდებარეობს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა სკოლა-პანსიონი. სკოლა-პანსიონი არის კეთილმოწყობილი და იქ მყოფი მოსწავლეები იმყოფებიან ძალიან კარგ პირობებში, თუმცა არ ტოვებენ მის ტერიტორიას. შესაბამისად, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვებს აქვთ საზოგადოებაში ინტეგრაციისა და თანატოლებთან ურთიერთობის პრობლემა.
პროექტის მიზანი	სკოლა-პანსიონის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე მოსწავლეთა საზოგადოებაში ინტეგრირების ხელშეწყობა
პროექტის ამოცანები	<i>(კონკრეტული მიმართულებები პროექტით დასახული მიზნის მისაღწევად)</i> I. <u>ამოცანა:</u> II. <u>ამოცანა:</u>
განხორციელების გზები	<i>(კონკრეტული ნაბიჯები, აქტივობები დასახული ამოცანების გადასაჭრელად)</i> I <u>ამოცანის განხორციელების გზა:</u> II <u>ამოცანის განხორციელების გზა:</u>

ინსტრუქცია

ილუსტრაციის ანალიზი (N28)

ყურადღებით შეისწავლეთ დავალებაში მოცემული ილუსტრაცია. გაანალიზეთ იგი და უპასუხეთ კითხვებს. პასუხი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე შესაბამის ადგილას. დავალების მაქსიმალური ქულაა 4.

დავალება # 28



28.1. ილუსტრაცია ასახავს საარჩევნო ბიულეტენს. განსაზღვრეთ ვის განასახიერებს მწყემსი და რისი სიმბოლოა ცხვრის ფარა?

28.2. რა არის ილუსტრაციის მთავარი სათქმელი?

28.3 როგორ ფიქრობთ, როგორ უნდა დაიცვას მოქალაქემ თავი იმისაგან, რის წინააღმდეგაც არის მიმართული ილუსტრაცია?

ინსტრუქცია

არგუმენტირებული მსჯელობა (N29)

გაეცანით სადისკუსიო თემას და შეასრულეთ დავალება. გაითვალისწინეთ, თითოეული არგუმენტი უნდა იყოს არსებითად დამოუკიდებელი სააზრისის მატარებელი, კონკრეტული, ნათლად ჩამოყალიბებული და დასრულებული აზრის მქონე. პასუხი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე შესაბამის ადგილას. დავალების მაქსიმალური ქულაა 4.

დავალება # 29

ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტი

მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში მოქმედებს ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტი, რომელიც განიხილავს დამნაშავეთა საქმეებს და გამოაქვს განაჩენი. აღნიშნულ ინსტიტუტს ჰყავს მომხრეებიც და მოწინააღმდეგეებიც.

29.1 მოიყვანეთ ორი ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელი არგუმენტი, რომლითაც ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის მომხრე თავისი პოზიციის განმტკიცებას შეძლებს.

29.2 მოიყვანეთ ორი ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელი არგუმენტი, რომლითაც ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის მოწინააღმდეგე თავისი პოზიციის განმტკიცებას შეძლებს.

ინსტრუქცია

წყაროს ანალიზი (N30)

დავალებაში მოცემულია რამდენიმე წყარო, რომელსაც ახლავს სამი არჩევითბოლოიანი დავალება და ხუთი ღია კითხვა. გაეცანით მოცემულ წყაროებსა და უპასუხეთ კითხვებს. პასუხი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე შესაბამის ადგილას. დავალების მაქსიმალური ქულაა 11.

დავალება # 30

წყარო N1



წყაროებზე გადასვლა: [2](#), [3](#)

ერთ-ერთი პირველი შავკანიანი ახალგაზრდა, რომელიც დაშვებულ იქნა ა.შ.შ.-ს ერთ-ერთ სკოლაში, სადაც მხოლოდ თეთრკანიანები სწავლობდნენ. მასზე და მის ოჯახის წევრებზე ოთხდღიანი ზეწოლის და მუქარის შემდეგ დოროთი იძულებული გახდა დაეტოვებინა სკოლა. 1957 წელი.

დავალებებზე გადასვლა: [30.1](#), [30.2](#), [30.3](#), [30.4 - 30.8](#)

წყარო N2



წყაროებზე გადასვლა: [1](#), [3](#)

1957 წელს 9 შავკანიანი სტუდენტი დაშვებულ იქნა ქალაქ ლიტლ-როკის სკოლაში, სადაც მანამდე მხოლოდ თეთრკანიანები სწავლობდნენ. საზოგადოების წინააღმდეგობის გამო, პრეზიდენტ ეიზენჰაუერის ბრძანებით ქალაქში შეყვანილ იქნა ფედერალური ჯარის ნაწილი, რათა დაეცვათ მოსწავლეები საზოგადოების ძალადობისაგან. ცხრა მოსწავლიდან რვამ სკოლა წარმატებით დაასრულა.

დავალებებზე გადასვლა: [30.1](#), [30.2](#), [30.3](#), [30.4 - 30.8](#)

წყარო N3

ხალხის ნება პრაქტიკულად ნიშნავს ხალხის ყველაზე მრავალრიცხოვანი ან ყველაზე აქტიური ნაწილის ნებას - უმრავლესობის ნებას ან მათ ნებას, ვინც წარმატებით აღწევს საკუთარი თავის უმრავლესობად წარმოდგენას; მაშასადამე, ხალხმა შეიძლება მოისურვოს საკუთარი რიგების რაღაც ნაწილის დაჩაგვრა და ამის წინააღმდეგ თავდაცვის საშუალებები ისევეა საჭირო, როგორც ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების ნებისმიერი სხვა სახის წინააღმდეგ.

[.....]

მაგრამ დაფიქრებულმა ადამიანებმა დაინახეს, რომ როცა საზოგადოება - საზოგადოება კოლექტიურად - თავად არის მისი შემადგენელი ცალკეული ინდივიდების ტირანი, ტირანიის განხორციელების მისი საშუალებები არ არის შეზღუდული მოქმედებებით, რომელთა შესრულებაც მას თავის პოლიტიკურ ფუნქციონერთა ხელებით შეუძლია. საზოგადოებას შეუძლია თავისი საკუთარი განაწესების შესრულება და აკეთებს კიდევ ამას; და თუ ის სწორის ნაცვლად არასწორ

[გადასვლა ტექსტის 2 გვერდზე](#)

განაწესს იძლევა, ან იძლევა განაწესს საკითხებზე, რომლებშიც არ უნდა ერეოდეს, ის პოლიტიკური ჩაგვრის მრავალ სხვა სახეზე უფრო შემზარავ სოციალურ ტირანიას ახორციელებს. [...] მაშასადამე, საკმარისი არ არის სახელმწიფო მოხელეთა ტირანიისაგან დაცვა: საჭიროა დაცვა გაბატონებული შეხედულებების ან გრძნობების ტირანიისაგანაც. საჭიროა დაცვა საზოგადოების მიდრეკილებისგან, სამოქალაქო სასჯელისაგან განსხვავებული საშუალებებით საკუთარი იდეები და ჩვევები ქცევის წესებად მოახვიოს თავს მათ, ვინც მას არ ეთანხმება, შეუბორკოს განვითარება და, თუ შესაძლებელია, ხელი შეუშალოს ჩამოყალიბებაში ისეთ ინდივიდუალობას, რომელიც არ არის ჰარმონიაში მის წესებთან, ყველა ხასიათს მის საკუთარ მოდელზე მორგება აიძულოს. არსებობს ინდივიდუალურ დამოუკიდებლობაში კოლექტიური შეხედულების ლეგიტიმური ჩარევის საზღვარი, ხოლო ამ საზღვრის მოძებნა და მისი დარღვევისგან დაცვა ისევე აუცილებელია ადამიანების საქმეების სასიკეთო მდგომარეობისთვის, როგორც პოლიტიკური დესპოტიზმისაგან დაცვა. ჯონ სტიუარტ მილი, „თავისუფლების შესახებ“

დავალეებზე გადასვლა: [30.1](#), [30.2](#), [30.3](#), [30.4 - 30.8](#)

[დაბრუნება ტექსტის 1 გვერდზე](#)

30.1 ჩამოთვლილთაგან რომელი ტერმინი არ შეიძლება იქნას გამოყენებული 1957 წელს ამერიკაში შავკანიანი მოსახლეობისადმი დამოკიდებულების აღსაწერად?

ა. რასიზმი.

ბ. სეგრეგაცია.

გ. გენოციდი.

დ. დისკრიმინაცია.

წყაროებზე გადასვლა: [1](#), [2](#), [3](#)

დავალებებზე გადასვლა: [30.2](#), [30.3](#), [30.4 - 30.8](#)

30.2 წყაროში ნახსენებია ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების აღკვეთის აუცილებლობა. რომელი პრინციპი გამოიყენება სახელმწიფო ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების წინააღმდეგ?

ა. ძალაუფლების დანაწილების.

ბ. უმრავლესობის მმართველობის.

გ. სოციალური დამოკიდებულების.

დ. ძალაუფლების ცენტრალიზაციის.

წყაროებზე გადასვლა: [1](#), [2](#), [3](#)

დავალებებზე გადასვლა: [30.1](#), [30.3](#), [30.4 - 30.8](#)

30.3 რომელი მსჯელობა შეესაბამება ტექსტის შინაარსს?

- ა. ინდივიდის ნება უნდა იყოს ჰარმონიაში უმრავლესობის წესებთან.
- ბ. ინდივიდის დამოუკიდებლობაში ჩარევა, ზოგიერთ შემთხვევაში შეიძლება იყოს ნებადართული.
- გ. ინდივიდის დამოუკიდებლობაში კოლექტიური შეხედულების ჩარევა არცერთ შემთხვევაში არ არის გამართლებული.
- დ. ინდივიდის ნების განხორციელება აუცილებლად გადაიზრდება ძალადობაში, რაც თავის მხრივ ტირანიის საფუძველია

წყაროებზე გადასვლა: [1](#), [2](#), [3](#)

დავალებებზე გადასვლა: [30.1](#), [30.2](#), [30.4 - 30.8](#)

30.4 წყარო N3-ის მიხედვით განმარტეთ ტერმინი „სოციალური ტირანია“?

30.5 იმსჯელეთ წყაროებზე დაყრდნობით, თუ რა საშუალებები არსებობს „სოციალური ტირანიის“ შესაკავებლად?

30.6 შეაფასეთ N 1 და N 2 წყაროებში აღწერილი მოვლენა ჯონ სტიუარტ მილის ტექსტის გამოყენებით:

30.7 დემოკრატიულ სახელმწიფოში ძალაუფლება ხორციელდება უმრავლესობის ინტერესების გათვალისწინებით. იმსჯელეთ, რამდენად აბსოლუტურია ეს პრინციპი და უნდა დაექვემდებაროს თუ არა სახელმწიფოს გადაწყვეტილებები ყოველთვის უმრავლესობის ნებას:

30.8 იმსჯელეთ არგუმენტირებულად რამდენად აქტუალურია წყაროებში აღწერილი პრობლემა საქართველოს დღევანდელი რეალობისათვის. მოიყვანეთ მაგალითი:

წყაროებზე გადასვლა: [1](#), [2](#), [3](#)

დავალებებზე გადასვლა: [30.1](#), [30.2](#), [30.3](#)